

учебном процесі не тільки можливо, но і крайнє желательно, так як помімо забезпечення повної легальності програмного забезпечення, дозволяє навчати студентів найбільш сучасним інформаційним технологіям.

Толокнов А. А.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри інформаційних технологій*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПЕРЕХОДУ САЙТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ НА РЕЖИМ ДОСТУПНОСТІ

Як зазначається в Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007. № 12, Ст.102).

Національна політика згідно з цим законом передбачає забезпечення повсюдного доступу до телекомунікаційних послуг та інформаційних ресурсів, забезпечення створення загальнодоступних електронних інформаційних ресурсів.

Також при створенні загальнодоступних електронних інформаційних ресурсів планується забезпечити зменшення нерівності в доступі до інформаційних ресурсів, насамперед осіб, які потребують соціальної допомоги та реабілітації, малозабезпечених верств населення, селян. Це також повинно стосуватися людей з обмеженими фізичними здібностями. Тому проблема доступу до інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема до Інтернет-ресурсів, для людей з обмеженими фізичними здібностями є актуальною.

Ця проблема вирішується в інших країнах. Наприклад, у 1998 р. Конгрес США вніс поправки до Закону про реабілітацію 1973 р., який вимагає від федеральних відомств, щоб їхні електронні та інформаційні технології були доступні для людей з обмеженими фізичними можливостями. Ці поправки носять назву Акт про інвестування робочих місць від 1998 р. У розділі 508 (Section 508) безпосередньо вказано, що для кожної фізичної чи юридичної особи або організації, що надають інформацію за допомогою Інтернет і входять до складу Уряду США, федеральних служб або служб, що фінансуються з Федерального бюджету, виконання вимог доступності є *обов'язковим*. Більше того, Акт про інвестування покладає відповідальність за доступність вузлів на *всіх* розробників Web. (Хольцшлаг, Молли, Э. Использование HTML и XHTML. Специальное издание.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2003. с. 462.)

13 грудня 2006 р. Генеральною Асамблеєю ООН прийнято Конвенцію про права інвалідів (Офіційний сайт Верховної Ради України.

Конвенція про права інвалідів: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_g71). У статті 9 цієї Конвенції зазначено, що державні учасниці вживають належних заходів для забезпечення інвалідам доступу нарівні з іншими до фізичного оточення, включаючи інформаційно-комунікаційні технології і системи.

11 грудня 2008 р. Консорціум W3C опублікував Керівництво щодо забезпечення доступності Web-контенту (WCAG) 2.0 (Переклад російською мовою: <http://accessibility.ru/docs/WCAG20Russian031109.html>. Оригінал цієї версії керівництва: <http://www.w3.org/TR/2008/REC-WCAG20-20081211/>), у якому надано рекомендації з адаптації Інтернет-ресурсів з метою доступності їх для людей з обмеженими фізичними можливостями: інвалідів по зору, по слуху, людей з обмеженою руховою активністю та ін.

27 грудня 2007 р. в Росії був затверджений і прийнятий в дію Державний стандарт «Інтернет-ресурси. Вимоги доступності для інвалідів по зору» (<http://protect.gost.ru/document.aspx?control=7&baseC=6&page=0&month=1&year=2011&search=52872-2007&id=173349>).

29 липня 2009 р. з метою подальшої реалізації державної політики із створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення і на виконання положень статті 9 Конвенції ООН про права інвалідів Кабінетом Міністрів України був затверджений план заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009-2015 роки «Безбар'єрна Україна» (Офіційний сайт Верховної Ради України: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=784-2009-%EF>). Проте в цьому плані відсутні пункти, які безпосередньо вказують на розробку державних стандартів доступності Інтернет-ресурсів.

На даний момент в Україні відсутні законодавчі акти та державні стандарти, що регулюють відповідність Інтернет-ресурсів правилам доступності. За останній рік сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>) змінився в кращу сторону, але ж він не став відповідати вимогам доступності. Наприклад, відсутня версія сайту для людей з обмеженням по зору.

Існує думка, що задоволення вимог доступності для Інтернет-ресурсів, збільшує витрати на їх створення: потрібно створення окремої версії для людей з обмеженими фізичними можливостями. Однак якщо розробники будуть слідувати принципам коректної розмітки (згідно W3C), то кардинальних змін при адаптації Інтернет-ресурсів не потрібно. Наприклад, згідно W3C потрібно розділяти розмітку web-сторінок і їх представлення за допомогою таблиць CSS. Не рекомендовано також застосовувати таблиці для оформлення web-сторінок. Але ж, наприклад,

Section 508 не заперечує взагалі використання таблиць и застосування JavaScript.

Таким чином, для створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями, зокрема для забезпечення доступу до Інтернет-ресурсів, план «Безбар'єрна Україна» потребує подальшого розвитку. Крім того перехід інтернет-ресурсів органів державної влади на режим доступності насправді не потребує великих витрат.

Базаров Д. А.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
ассистент кафедры информационных технологий*

ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ЕИАС «ВЫБОРЫ» НА ВЫБОРАХ НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ 2012

Единая информационно-аналитическая система «Выборы» (далее ЕИАС «Выборы») создает единое программно-информационное пространство организационной инфраструктуры выборов и референдумов, что обеспечивает обнаружение предварительных итогов выборов и референдумов в максимально сжатые сроки после окончания голосования.

Материально-техническое обеспечение создания и развития ЕИАС «Выборы» должно базироваться на современной компьютерной, телекоммуникационной технике, системном программном обеспечении и оргтехнике.

Информационная безопасность ЕИАС «Выборы» обеспечивается нормативно-организационными, стандартными программно-техническими и специализированными средствами защиты информации (утверждено постановлением Центральной избирательной комиссии от 21 марта 2003 № 16).

В качестве нормативно-организационного средства выступило создание рабочей группы по обеспечению безопасности функционирования и проверки состояния защищенности программно-технического комплекса информационно-аналитической системы «Выборы народных депутатов Украины» Единой информационно-аналитической системы «Выборы», в состав которой включили с их согласия сотрудников Государственной службы специальной связи и защиты информации Украины и службы безопасности Украины на основании соответствующих предписаний, предоставленных руководителями этих государственных органов или руководителями их региональных органов (утверждено постановлением Центральной избирательной комиссии от 12 октября 2012 № 1450). Результатом работы данной группы стало обеспечение безопасности элементов ИАС «Выборы народных депутатов Украины» ЕИАС «Выборы» и каналов связи, задействованных для обеспечения ее функционирования, располо-